

משיחת י"ט כסלו ה'תשמ"ה

מהו הביאור לכך שקיימת בעולם מציאות של הפך הטוב? מדוע ברא הקב"ה את האדם באופן של "בכל לבבך - בשני יצריך" - כך שב"יצר לב האדם" תהיה גם מציאות של הפך הטוב?

זה כדי להדגיש את מעלת היהודי בתור בן מלך: למרות שיש דבר שמבלבל אותו ומפריע לו לעבודת השם - היצר הרע, שהוא דבר שמבלבל ומפריע מאוד, ומשתמש כלפיו בכל מיני טענות שכליות; לא רק שהוא לא מתפעל מזה וזה לא עושה עליו כלל שום רושם, וזה אפילו לא גורם לו שום חלישות, והוא ממשיך ב"מעשינו ועבודתנו" - קיום רצונו של הקב"ה.

אלא הוא מכיר בכך שהרצון של הקב"ה הוא שיהיה אצלו דווקא "בכל לבבך - בשני יצריך", ויחד עם זאת יהיה אצלו "ואהבת", אהבת השם באופן של "בכל מאודך". לא רק שהוא לא יתרשם מהיצר הרע; אלא הוא גם יהפוך אותו, כך שהאנרגיה, ההתלהבות והכוחות שיש ליצר הרע ינוצלו כדי להוסיף עוד יותר ב"ואהבת את ה' אלוך".

מצות אהבת השם כוללת, והיא השורש, של כל רמ"ח מצוות עשה. למעשה, האהבה היא גם השורש למצוות עשה של יראת השם, שכוללת את כל שס"ה מצוות לא תעשה. הרי שאהבת השם כוללת את כל מצוות השם היא מקיפה את כל העבודה של "לשרת את קונו". הוא צריך לנצל גם את כוחות הגוף שלו, נפשו הבהמית והחלק שלו בעולם; כך שגם הם ישתתפו, ואף יוסיפו, בעבודתו להשם.

כל העניין והמטרה של עבודת השם הוא להחדיר בכל דבר בעולם את האלוקות, "אלופו של עולם". כמובן, אותו יצר שהוא ההפך מהיצר הטוב צריך אף הוא לבצע את שליחותו באמונה - שהרי לשם כך הוא נברא - להשתדל שלא לאפשר ליהודי לעבוד את הקב"ה.

מטרות מנוגדות אלה מובילות, כמובן, לעניין של מלחמה פנימית, ועליו להילחם נגד אותו יצר שמתנגד ליצרו הטוב. עם זאת, מובטחים אנו שבעזרת השם, "הקב"ה עוזרו" - כשיהודי רוצה באמת ועושה את כל התלוי בו, הוא מקבל סיוע מהקב"ה לנצח במלחמה.

במלחמה זו ייתכנו שלבים ואופנים שונים: ייתכן אופן של מלחמה שבה, כאמור, הצד הטוב מנצח במלחמה. ניצחון כזה הוא העניין של כפיית היצר, עבודת "אתכפיא" בלשון ספר התניא. אבל ישנה שיטה יותר מושלמת בדבר: כשאדם עובד את השם באופן של "בכל לבבך - בשני יצריך". זהו כשהאדם הופך את יצרו הרע; כך שלא רק שהיצר אינו לוחם בו, אלא נהיה בדיוק להפך: "גם אויביו ישלים עמו" - "זה הנחש", היצר הרע, כפי שנאמר במדרש. היצר הרע עצמו מסייע לאדם שיפעל יותר ויצליח יותר, מכיוון שזה מגדיל את ההתלהבות והחיות של היהודי בעבודת השם. שהרי עניין

פרשת זיץא

ההתלהבות קיים בענייני הגשמיות יותר מבענייני הרוחניות, ובפרט כשמדובר ב"בירור" עניינים גשמיים, זיכוכם והעלאתם לקדושה, וכפי שרואים בפועל.

ואז האדם מגיע לדרגה של הגאולה האמיתית לנפשו; שוב אין צורך במאבק ובמלחמה, מכיוון שהוא הפך לגמרי את יצרו הבלתי טוב עד שגם הוא הפך להיות עובד השם ועד לאהבת השם באופן של "בכל מאודך" - מלים שמופיעות אחרי "בכל לבבך" ופירושן אהבה בלתי מוגבלת - "בכל מדה ומדה שהוא מודד לך".

ואז, לא רק שנחוץ לערוך מלחמה נגד היצר אלא יתירה מזו: היצר הרע אכן נהפך עד שהוא נהיה מסייע לצד הטוב. ואז מתקיים הפסוק "כי ברבים היו עמדי": לא רק היצר הטוב, אלא גם היצר הרע מצטרף לצד הטוב להיות "עמדי". בדיוק כפי שהיה בנוגע למלחמת דוד ואבשלום: פשוטו של מקרא הוא שאת הפסוק "פדה בשלום נפשי" אמר דוד קשר למלחמה שהיתה בינו לאבשלום בנו. וכתוב בתלמוד ירושלמי על הפסוק "כי ברבים היו עמדי" שאנשי אבשלום התפללו שדוד ינח במלחמתו עם אבשלום.